

Tarmsmitta – vårdhygieniska riktlinjer

Dessa riktlinjer gäller vid diarré/kräkningar av oklar orsak och vid bekräftad tarmsmitta så länge patienten har symtom med diarré/kräkningar. **Vid misstanke om, eller bekräftat fall av Clostridieinfektion eller Calici (vinterkräksjuka) gäller särskilda vårdhygieniska råd – se respektive riktlinje.**

Bakgrund

Tarminfektioner kan orsakas av både bakterier, virus och parasiter. Bakteriella tarminfektioner har i regel ett kortvarigt sjukdomsförlopp och är vanligtvis självläkande. Vissa av dessa tarmsmittor lyder under smittskyddslagen, behandlande läkare är då skyldig att vidta adekvata åtgärder, se respektive agens på [A-Ö smittsamma sjukdomar - Samverkanswebben](#) och [Smittskyddsblad – Smittskyddsläkarföreningen](#). Exempel på smittsamma tarmbakterier är salmonella, campylobacter, shigella, yersinia och EHEC. Cryptosporidium är en smittsam tarmparasitinfection. Utlandssmitta är vanligt förekommande. Inkubationstiden varierar mellan 1 och 10 dagar.

Nödvändig medicinsk behandling får inte försenas på grund av misstänkt eller konstaterad förekomst av tarmsmitta.

Slutenvård

- Patient med symtom på tarmsmitta (av oklar orsak), som diarréer och/eller kräkningar, **ska** vårdas i enkelrum med stängd dörr och eget hygienutrymme.
- [Basala hygienrutiner](#) ska som alltid tillämpas.
- Vid vård av patienter med symtom på tarmsmitta är det alltid nödvändigt att tvätta händerna med tvål och vatten efter vårdtagarkontakt eller kontakt med ytor i vårdtagarens omgivning. Torka händerna ordentligt torra. Desinfektera därefter händerna med handdesinfektionsmedel.
- Munskydd IIR och visir kan behövas vid risk för stänk mot ansikte, när patienten har pågående kräkningar och personal är nära patienten.
- Om det är en risk att armar eller arbetsdräktens korta ärmar kommer i kontakt med större mängder kroppsvätskor och utsöndringar ska man använda långärmat engångsförkläde.
- Informera patienten om vikten av god handhygien med noggrann handtvätt och efterföljande handdesinfektion, särskilt före måltid och efter toalettbesök. De som inte själva klarar detta bör få hjälp av personal.
- Patient med symtom intar alla måltider på rummet och vistas inte allmänna utrymmen.
- Sedvanlig hantering av porslin och matbrickor.
- Patienter som är stabilt symtomfri avseende diarréer och kräkningar kan samvårdas med andra och dela hygienutrymme.

Undersökning på annan enhet

Patienten kan undersökas på annan enhet även vid symtom.

- Vid överrapportering informera mottagande enhet om tarmsmitta.
- Patienten ska ha rena kläder, torra och rena förband/blöjor, ev. drän och urinpåse bytes.

Besökare

- Informera och instruera besökare om vikten av god handhygien d.v.s. handtvätt med tvål och vatten och efterföljande handdesinfektion före och efter besök.

Tvätt och avfall

- Tvätt och avfallspåsar försluts på vådrummet och byts dagligen.
- Avfall hanteras konventionellt (brännbart).
- Tvätt hanteras enligt ordinarie rutin enligt [Smutstvätt](#).
- Tvätt och avfall som är kraftigt förorenad med kroppsvätskor eller utsöndringar, exempelvis avföring, ska **ALLTID** hanteras som smittförande.

Daglig rengöring, desinfektion och städning

- Desinfektera tagytor i vådrummet, i hygienutrymmet och på hjälpmedel dagligen.
- För övrigt utförs sedvanlig daglig städning och desinfektion enligt [Lokalvård – rutiner för städning i vårdlokaler](#).

Punktdesinfektion vid spill/stänk – utförs utan dröjsmål

- Kräkning/avföring torkas upp med engångsduk.
- Torka därefter med Virkon 1 % eller klorbaserat medel.

Slutstädning

Slutstädning av smitta görs antingen när vårdtagare/patient flyttar från vådrummet, eller när patienten bedöms smittfri. Mekanisk bearbetning är viktig för att uppnå god effekt vid rengöring och desinfektion.

- Slutstädning med tillägg av smitta ska utföras då patienten byter vårdplats inom avdelningen, eller skrivs ut från avdelningen. I [Lokalvård – rutiner för städning i vårdlokaler](#) kan man läsa mer om vad som ingår i slutstädning med tillägg av smitta.
- Ytor bearbetas först mekaniskt med rengöringsmedel och vatten.
- Ytor bearbetas därefter mekaniskt med Virkon 1 % eller klorbaserat desinfektionsmedel.
- Städutrustning ska vara rumsbunden eller desinfekteras mellan rum.
- Golv rengörs med 1% Virkon.

Författare	Titel	Klinik
Vårdhygien		Smittskydd/Vårdhygien

Datum	Version/beskrivning av förändring
2025-03-05	1.0 / Reviderad, godkänd